

Energistyrelsen

Pr. mail til: ens@ens.dk
med kopi til jbr@ens.dk

Journal nr.: 2019-90526

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 2812 8454
Email: jjh@teknig.dk

Dato: 9. november 2020

Side 1/6

Høring af bekendtgørelser, der implementerer elmarkedsdirektivet

Energistyrelsen har med brev af den 12. oktober fremsendt ovennævnte forslag til bekendtgørelser, der implementerer elmarkedsdirektivet og har anmodet om at modtage bemærkninger til høringsudkastene senest den 9. november 2020.

TEKNIQ Arbejdsgiverne har tidligere afgivet høringssvar i forbindelse med høringen af Elforsyningsloven, hvor der er klare snitflader til de høringsudkast, vi på de følgende sider har kommenteret på. Vi er glade for at Energistyrelsen har imødekommet en lang række af vores forslag til justeringer i høringsmaterialet.

Blandt andet noterer vi os, at bestemmelserne omkring ladestanderaktiviteter for net- og forsyningsselskaber er blevet skærpede, så net- og forsyningsselskaberne nu ikke må beskæftige sig med ladestander aktivitet. Med denne præcisering forstår TEKNIQ Arbejdsgiverne, at al ladestanderaktivitet fremadrettet skal ske på frie markedsvilkår, hvor der er lige adgang til markedet for alle aktører.

Der er imidlertid fortsat en række områder, hvor vi mener, at der er behov for justeringer, og høringen af bekendtgørelserne giver TEKNIQ Arbejdsgiverne anledning til en række bemærkninger.

Høringen indeholder 11 bekendtgørelser, hvor TEKNIQ Arbejdsgiverne med dette høringssvar afgiver bemærkninger til bekendtgørelserne:

- 1. bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter**
- 6. bekendtgørelse om borgerenergifællesskaber**
- 7. bekendtgørelse om aggregering**
- 11. bekendtgørelse om Energitilsynets overvågning af det indre marked for el og naturgas m.v.**

Numrene er identiske med de numre der er benyttet i høringsbrevet.

Generelle bemærkninger

Fastsættelse af nærmere regler om rettigheder og forpligtelser for borgerenergifællesskaber, aggregatorer og aktive kunder

Borgeren i centrum

EU-direktiv 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet har bl.a. baggrund i EU's rammestrategi, der sigter mod at skabe en energiunion, hvor borgerne er i centrum, og hvor de aktivt tager del i energiomstillingen, bidrager til et fleksibelt energisystem, drager fordel af nye teknologier og deltager aktivt i markedet, samtidig med at sårbare forbrugere beskyttes.

Af direktivet fremgår:

- Forbrugerne har en afgørende rolle i bestræbelserne på at opnå den fleksibilitet, der er nødvendig for at tilpasse elektricitetssystemet til en variabel og decentral elektricitetsproduktion baseret på vedvarende energi.
- Forbrugerne bør kunne forbruge, lagre og sælge egenproduceret elektricitet til markedet og deltage på alle elektricitetsmarkeder ved at give systemet fleksibilitet, f.eks. ved lagring af energi, ved fleksibelt elforbrug eller ved energieffektivitetsordninger.
- Hindringer, der afholder forbrugerne fra selv at producere elektricitet og fra at forbruge, lagre eller sælge egenproduceret elektricitet, bør fjernes.
- Alle forbrugere bør kunne drage fordel af at deltage direkte i markedet, navnlig ved at tilpasse deres forbrug efter markedssignalerne og til gengæld nyde godt af lavere elektricitetspriser eller andre incitamentskabende betalinger.
- Alle kundegrupper (industri, erhverv og husstande) bør have adgang til elektricitetsmarkederne for at kunne handle med deres fleksibilitet og egenproducerede elektricitet.
- Kunderne bør til fulde kunne udnytte fordelene ved aggregering af produktion og levering i større områder og nyde godt af grænseoverskridende konkurrence.
- Dette direktiv har til formål at anerkende visse kategorier af borgerenergiinitiativer på EU-plan som »borgerenergifællesskaber« for at give dem en befordrende ramme, retfærdig behandling, lige vilkår og et klart defineret katalog over rettigheder og forpligtelser.
- Der bør gives adgang til et borgerenergifællesskabs net på retfærdige og omkostningsægte vilkår.
- Medlemskab af et borgerenergifællesskab bør være åbent for alle kategorier af enheder. Beslutningsbeføjelserne i et borgerenergifællesskab bør dog begrænses til de medlemmer eller partshavere, som ikke deltager i omfattende kommercielle aktiviteter, og for hvem energisektoren ikke er et primært område for økonomisk aktivitet.

TEKNIQ Arbejdsgiverne konstaterer, at de fremsendte udkast til bekendtgørelser tager udgangspunkt i den eksisterende organisering af elsystemet med elnetselskaber, elhandelsselskaber, egenproducenter mv. og således ikke har borgerne som sit udgangspunkt for de nye muligheder for udbygning af vedvarende energi. Systemet tænkes så at sige indefra og ud. Men det udgangspunkt harmonerer ikke med direktivet, som jo netop tager udgangspunkt i forbrugerne og forbrugers muligheder for at kunne understøtte det fleksible elnet/forbrug og den grønne omstilling. Det synspunkt uddybes i de nedenstående punkter.

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
tekniq@tekniq.dk
www.tekniq.dk

Mobil: 2812 8454
Email: jjh@tekniq.dk

Dato: 9. november 2020

Side 2/6

Specifikke bemærkninger

Høringssvar til bekendtgørelse 1 ”om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter”.

Det fremgår af EU forordning 2019/943 om indre marked for elektricitet art. 59, stk. 1, at kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage gennemførelsesretsakter for at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning ved at etablere netsikkerheds- og netpålidelighedsregler, herunder regler for den tekniske transmissionsreservekapacitet af hensyn til den driftsmæssige netsikkerhed, samt regler om interoperabilitet. Forordningen lægger derfor ikke op til, at der kan foretages nationale fortolkninger.

Direktiv 2019/944 nævner heller ikke noget sted, at de nationale myndigheder har mulighed at give de enkelte netselskaber særlige muligheder for at stille krav. Derimod fremgår det af art. 40, stk. 6, at transmissionssystemoperatører fastsætter specifikationerne for de ikkefrekvensrelaterede systembærende ydelser, der anskaffes, og, hvor det er relevant, standardiserede markedsprodukter for sådanne ydelser, som minimum på nationalt plan.

Nationale eller lokale krav er med til at begrænse konkurrencen på området til skade for den enkelte forbruger og gør den grønne omstilling dyrere end nødvendigt. Et eksempel på denne problemstilling ses på fx solcelleområdet, hvor der i dag findes særlige danske krav til solcelleinvertere, som går udover de krav som er oplyst i EN-standarder for området. Det betyder, at udvalget af invertere på det danske marked er mindre, hvilket skader konkurrencen på området.

TEKNIQ Arbejdsgiverne kan tilslutte sig, at der i **bekendtgørelse 1 ”om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter”** nu tydeligt står, at netvirksomhederne skal fastsætte krav for net-tilslutning i fællesskab, hvilket bør føre til ensartede nationale planer og krav for net-tilslutning. Det er også meget positivt, at krav til net-tilslutning skal i bred høring af brugerne og energinet.

TEKNIQ Arbejdsgiverne savner, at der for borger og brugere af elnettet er mulighed for at klage over afgørelser der er truffet af netvirksomheder og Energinet. TEKNIQ Arbejdsgiverne forslår, at trufne beslutninger skal kunne indbringes for Forsyningstilsynet. Denne mulighed fremgår ikke af ”bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter”.

Høringssvar til bekendtgørelse 6 ”om borgerenergifællesskaber”

Direktivet angiver konkrete rammer for udmøntningen af borgerenergifællesskaber, der giver mulighed for at oprette en retlig enhed, der giver sine medlemmer eller partshavere eller de lokalområder, hvor det drives, mulighed for energiproduktion, distribution, levering, forbrug, aggregering, energilagring, energieffektivitetsydelser eller ydelser til opladning af elektriske køretøjer eller yde andre energiydelser til sine medlemmer eller partshavere.

TEKNIQ Arbejdsgiverne ser positivt på muligheden for at oprette borgerenergifællesskaber, og de muligheder det giver for at fremme incitamenter for udbygning af

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 2812 8454
Email: jjh@teknig.dk

Dato: 9. november 2020

Side 3/6

vedvarende energi og etablering af systemer til fleksibilitet og aggregering. Alt sammen elementer, der er essentielle i den grønne omstilling.

Af **bekendtgørelse 6** ”borgerenergifællesskabsbekendtgørelsen” fremgår, at borgerenergifællesskaber ikke skal kunne eje, etablere, købe eller leje og selvstændigt forvalte distributionsnet.

TEKNIQ Arbejdsgiverne vurderer, at bestemmelsen vil medføre en barriere for udbredelsen af vedvarende energi i bygningsmassen, da bestemmelsen betyder, at ejere af fx flere boligblokke i umiddelbar nærhed af hinanden, ikke må eje kabler mellem blokkene og herigennem fordele energi fra fx solceller. I stedet vil man være nødsaget til at benytte det offentlige distributionsnet, hvilket vil øge bureaukratiet og omkostningerne for de enkelte beboere. Dermed bliver lokal udnyttelse af lokalt produceret vedvarende energi betydeligt mindre attraktiv, hvilket gør det sværere for Danmark at nå CO₂ målsætningen. Samtidig indebærer bestemmelsen, at det bliver nødvendigt at øge investeringerne i produktions- og distributionsnettene for at imødegå den manglende lokale energiproduktion. Endelig mindsker det den enkelte energiforbruger incitament til selv at bidrage med en grøn energiproduktion.

TEKNIQ Arbejdsgiverne foreslår derfor, at deling af elektricitet (borgerenergifællesskabsbekendtgørelsen § 10.), der produceres af fællesskabsejede produktionsenheder (fx på solcelleanlæg) – i overensstemmelse med direktivet – frit bør kunne deles blandt medlemmerne af borgerenergifællesskabet, uden involvering af tredjepart. Desuden bør denne elektricitet være fritaget for netgebyrer, afgifter og tariffer. Borgerenergifællesskabet bør således på egen hånd kunne vælge at involvere en tredjepart som fx et elhandelsselskab eller anden aktør.

TEKNIQ Arbejdsgiverne foreslår, at der etableres en definition i borgerenergifællesskabsbekendtgørelsen af, hvad der er offentligt distributionsnet, og hvad der er internt elnet mellem aktører i et borgerenergifællesskab. Definitionen kan evt. inspireres af andre forsyningsformer. Fx ses det i forhold til kloakforsyning, at forsyningselskabet har ansvaret for forsyningsledninger frem til et leveringspunkt i forbindelse med boligområde, mens bygningsejeren har ansvaret for ledningsnettet efter leveringspunktet. Ved vandforsyning, vejforsyning og for gadebelysning findes tilsvarende regler.

TEKNIQ Arbejdsgiverne forslår, at borgerenergifællesskaber får mulighed for bag en fællesmåler/leveringspunkt selv at kunne bestemme, hvordan den egenproducerede vedvarende energi skal fordeles og afregnes blandt deltagerne i borgerenergifællesskabet.

TEKNIQ Arbejdsgiverne finder det naturligt, at borgerenergifællesskabet, i det omfang det benytter det offentlige net, betaler for denne brug til netselskabet. TEKNIQ Arbejdsgiverne foreslår, at denne tarif bliver lavere end den almindelige nettarif, da det vil fremme udbygningen af vedvarende energi i Danmark og have positiv indflydelse på det danske CO₂ mål.

Høringssvar til bekendtgørelse 7 ”om aggregering”

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 2812 8454
Email: jjh@teknig.dk

Dato: 9. november 2020

Side 4/6

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

Direktivet indfører begrebet aktive kunder, som har ret til at udøve aktivitet enten direkte eller gennem aggregering og har ret til at sælge egenproduceret elektricitet, herunder gennem elkøbsaftaler.

I bekendtgørelse 7 Aggregeringsbekendtgørelsen § 8. står der ”*En aggregatorvirksomheds kunde har efter anmodning ret til gratis at modtage alle relevante oplysninger om denne kundes regulerbare forbrug og produktion mindst én gang i hver faktureringsperiode fra kundens aggregatorvirksomhed.*”

Danmark fremhæves ofte som et digitalt foregangsland. Vi har derfor gode forudsætninger for at udnytte de store mængder data, der findes på området, og som TEKNIQ Arbejdsgiverne mener i langt højere grad kan og skal bringes i spil end det er tilfældet i dag. Det vil ikke blot være til gavn for den enkelte energiforbruger, men også kunne understøtte etableringen af danske styrkepositioner på området.

I bekendtgørelsen stilles der alene krav om, at aggregatorvirksomheder skal stille data til rådighed for kunden mindst én gang pr faktureringsperiode. Dette vil være en minimumsimplementering i forhold til direktivet, men langt fra stå mål med de muligheder og potentialer, som findes i kraft af den udbredte brug af intelligente målere i Danmark. TEKNIQ Arbejdsgiverne vurderer, at det allerede i dag er muligt for aggregatorvirksomhederne, via Energinets Datahub, at stille data til rådighed for kunden i hvert fald på daglig basis og med en opløsning på timebasis.

I fremtiden kommer fleksibilitet fra bl.a. bygningsdrift til at spille en central rolle i indpasningen af de store mængder fluktuerende vedvarende energi i energisystemet. En afgørende forudsætning for at kunne udnytte denne fleksibilitet er at have adgang til data om energiforbrug ”live”. En afgørende forudsætning for at kunne udnytte denne fleksibilitet er bl.a. at forbrugerne har adgang til data om energiforbrug ”live”. TEKNIQ Arbejdsgiverne mener derfor, at bekendtgørelsen skal ændres, så aggregatorvirksomhederne pålægges at levere data tæt på ”live”, dvs. uden den forsinkelse, der i dag er kendetegnet ved Datahuben.

TEKNIQ Arbejdsgiverne er opmærksom på, at levering af regulerkraft fra private hjem endnu er et uopdyrket område, og at det kan kræve en investering i det private hjem for at fjernstyret start og stop af fx varmepumper og opladning af elbiler kan lade sig gøre. Det er TEKNIQ Arbejdsgivernes opfattelse, at aggregatorerne på den måde vil kunne bidrage til at gøre bygningerne til en aktiv del af fremtidens energisystem og ikke som i dag blot aftagere af energi. Dermed vil aggregatorerne kunne spille en central rolle i at sikre en optimal udnyttelse af de store mængder vedvarende energi i fremtidens energisystem.

Aggregatorer

Af direktivet fremgår det, at alle kundegrupper (industri, erhverv og husstande) bør have adgang til elektricitetsmarkederne for at kunne handle med deres fleksibilitet (underforstået levering af regulerkraft, frekvensstabilisering og egenproducerede elektricitet), og at kunderne til fulde skal kunne udnytte fordelene ved aggregering af produktion og levering i større områder og nyde godt af grænseoverskridende konkurrence.

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 2812 8454
Email: jjh@teknig.dk

Dato: 9. november 2020

Side 5/6

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

TEKNIQ Arbejdsgiverne er ikke imod, at elhandelsvirksomheder, netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder kan forpligtes på området, men vil gerne gøre opmærksom på, at der er tale om et gryende teknologiområde, og at en for snæver adgang til at operere på området kan udgøre en barriere i forhold til en fuld udnyttelse af det potentiale som teknologiudviklingen kan give. Især er vi bekymrede for at aggregering af relativt små forbrug fra fx varmepumper i husholdninger og produktionsanlæg i SMV'er ikke vil blive omfattet af de fremtidige tilbud.

TEKNIQ Arbejdsgiverne mener desuden, at det er vigtigt, at der i Danmark så vidt som muligt anvendes gængse internationalt standardiserede kommunikationsprotokoller til kommunikation mellem teknisk udstyr og de enkelte aggregatorvirksomheder og andre aktører i energisektoren, herunder elhandelsvirksomheder og netvirksomheder. Dermed forbedres mulighederne for at op nå "et smart og fleksibelt energisystem" som nævnt i Energiaftalen fra juni 2018 betydeligt.

Høringssvar til bekendtgørelse 11 "om Energitilsynets overvågning af det indre marked for el og naturgas m.v."

TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker at der i § 2. står at "Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at Energinet, eltransmissionsvirksomheder, gastransmissionselskaber, netvirksomheder, gasdistributionselskaber, forsynings- og handelsvirksomheder, andre brugere af det kollektive elforsyningsnet og andre markedsdeltagere opfylder deres opgaver og overholder deres forpligtelser..."

TEKNIQ Arbejdsgiverne foreslår at Forsyningstilsynet også skal føre tilsyn med aggregatorerne. TEKNIQ Arbejdsgiverne finder det ønskværdigt hvis der også føres tilsyn med aggregatorerne, da der ellers er en vis bekymring for området og udviklingen i området for aggregering.

TEKNIQ Arbejdsgiverne står naturligvis til rådighed for en uddybning af vores høringssvar.

Med venlig hilsen

Simon O. Rasmussen
Underdirektør, TEKNIQ Arbejdsgiverne

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 2812 8454
Email: jjh@teknig.dk

Dato: 9. november 2020

Side 6/6